

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Херсонський інститут

МАУП

Кафедра фундаментальних дисциплін

Затверджую:
Директор Херсонського інституту

Світлана Петричук
“25” серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Фундаментальних дисциплін
Протокол № 1 від 25.08. 2025 р.
Завідувач кафедри

Марина Богомолова

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПСИХОТРЕНІНГУ»***

Спеціальності: **С4 Психологія**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Психологія»**

Спеціалізація: _____

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Ткачук Тетяна Леонідівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри фундаментальних дисциплін

Викладач:

Ткачук Тетяна Леонідівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри фундаментальних дисциплін

Силабус розглянуто на засіданні кафедри фундаментальних дисциплін

Протокол №1 від «25 »серпня 2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика психотренінгу
Шифр та назва спеціальності	<u>С 4 «Психологія»</u>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита / 120 год. Лекції : 20 Семінарські заняття: 20 Самостійна робота студентів: 80
Терміни вивчення дисципліни	VIII семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Ткачук Тетяна Леонідівна,	
Науковий ступінь	Кандидат психологічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри фундаментальних дисциплін
Дисципліни, які викладає НПП	ОК 17 Теорія та практика психотренінгу ОК 22 Психодіагностика ОК 26 Патопсихологія
Напрями наукових досліджень	Соціально-психологічна адаптація, механізми адаптації, психологічний тренінг,
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://surl.li/mpzdlc

Анотація курсу. Вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу» має особливе значення та дає здобувачам вищої освіти широкий діапазон світоглядних уявлень із найбільш важливих соціально-психологічних проблем розвитку особистості в суспільстві. Вивчення даної навчальної дисципліни є передумовою формування у здобувачів освіти високого рівня певної системи теоретичних знань, спеціальних умінь, інструментів, засобів та психотехнік. Однак з огляду на специфіку професії психолога, її спрямованість передусім на надання психологічної допомоги іншим, основним інструментом його роботи, окрім спеціальних методик, технік і вправ, має бути його особистість, як тренера.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базові теоретико методологічні засади групової роботи психолога у різних сферах соціальної практики, компоненти тренінгової діяльності, концептуально-методичні засади психологічних тренінгів, феномен малої тренінгової групи, вимоги до особистості психолога, що займається тренінговою діяльністю та його професійних знань, вмінь та навичок а також загальні стандарти тренерської роботи.

Метою курсу: є набуття здобувачами вищої освіти ґрунтовних всебічних системно-теоретичних та науково-прикладних знань із предмету навчальної дисципліни через вивчення його проблемних аспектів.

Мета даного навчального курсу «Теорія і практика психотренінгу» полягає у ознайомленні здобувачів з основними підходами сучасного психологічного тренінгу, засвоєнні теоретичних і методичних основ психологічного тренінгу, як метода практичної психології, набутті вмінь і навичок з аналізу функціонування тренінгових груп та групової динаміки, розробки та проведення психологічного тренінгу, а також моніторингу його ефективності.

Завдання навчальної дисципліни: розкриття історії розвитку групових форм психологічного впливу та сучасних групових методів практичної психології; засвоєння методологічних засад та класифікацію психологічних тренінгів; засвоєння принципів і видів психологічного впливу, розуміння логіки конструктивного тренінгового впливу; розуміння особливостей тренінгової групи та групової динаміки; орієнтування у сферах застосування тренінгових форм роботи; засвоєння основ самоактуалізації та саморегуляції тренера; засвоєння у застосовуванні основних тренінгових методів, аналіз принципів структурування ігрових технічних вправ та способів їх використання; розробка програми та алгоритми проведення психологічного тренінгу, конструювання сценарії тренінгового заняття; реалізація тренінгових програм в різних сферах діяльності людини; розроблення методичних та роздаткових матеріалів до тренінгу; вивчення потреби та реагування на актуальні запити учасників групи; здійснення рефлексивного аналізу власної діяльності у ролі ведучого.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу» базується на знаннях та уміннях, отриманих здобувачами освіти при вивченні таких дисциплін: «Загальна психологія», «Практикум із загальної психології», «Соціальна психологія та соціологія», «Психологія особистості».

Постреквізити навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Психологія» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні компетентності	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку СК13. Здатність до застосовування соціально-психологічних понять, концепцій та теорій для інтерпретації соціально-психологічних явищ і процесів.
Результати навчання	ПР1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

	ПР6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження. ПР7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПР8 Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців. ПР9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання). ПР12 Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР 19 Аналізувати соціально-психологічні особливості особистості та скласти соціально-психологічний портрет особистості.
--	---

Зміст навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	
8 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Змістовний модуль 1. Теорія психотренінгу в сучасній психологічній науці					
Тема 1.	Психологічний тренінг: поняття, принципи.	2	2	8	
Тема 2.	Концептуально-методичні засади психологічних тренінгів	2	2	8	
Тема 3.	Феномен малої тренінгової групи.	2	2	8	
Тема 4.	Психологічний зміст взаємодії у тренінговій групі.	2	2	8	
Тема 5.	Види тренінгових груп.	2	2	8	
Змістовний модуль 2. Практика психотренінгу в сучасній психологічній науці					
Тема 6.	Вивчення потреби у тренінгу.	2	2	8	
Тема 7.	Планування і дизайн тренінгу.	2	2	8	
Тема 8.	Компоненти тренінгу.	2	2	8	
Тема 9.	Тренер як центральна фігура психологічного тренінгу.	2	2	8	
Тема 10.	Оцінка ефективності тренінгу.	2	2	8	
Модульна контрольна робота					
Всього:		20	20	80	
Форма контролю: іспит					

Зміст навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
8 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Змістовний модуль 1. Теорія психотренінгу в сучасній психологічній науці					
Тема 1.	Психологічний тренінг: поняття, принципи.				
Тема 2.	Концептуально-методичні засади психологічних тренінгів				
Тема 3.	Феномен малої тренінгової групи.				
Тема 4.	Психологічний зміст взаємодії у тренінговій групі.				
Тема 5.	Види тренінгових груп.				
Змістовний модуль 2. Практика психотренінгу в сучасній психологічній науці					
Тема 6.	Вивчення потреби у тренінгу.				
Тема 7.	Планування і дизайн тренінгу.				
Тема 8.	Компоненти тренінгу.				
Тема 9.	Тренер як центральна фігура психологічного тренінгу.				
Тема 10.	Оцінка ефективності тренінгу.				
Модульна контрольна робота					
Всього:					
Форма контролю: іспит					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями для завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, умінь використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти* 8-й семестр

	Поточний контроль знань										Модульна контрольна робота	Іспит	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	40	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу» проводиться на останньому занятті. Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування. Студентам пропонуються різноманітні тестові завдання.

Види тестових завдань:

Із вибором однієї правильної відповіді;

На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;

Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;

Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;

Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);

- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;

- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (Е) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

- «А» – 18-20 балів;
- «В» – 16-17 балів;
- «С» – 14-15 балів;
- «D» – 12-13 балів.
- «Е» – 10-11 балів;
- «FX» – менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **іспиту** (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

З навчальної дисципліни «Теорія та практика психотренінгу», підсумковий (семестровий) контроль з якої передбачений у вигляді екзамену складається з двох складових:

- стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;
- екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.

Розмір стартової складової дорівнює 60 балів, екзаменаційної складової – 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Стартові бали формуються як сума рейтингових балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних (якщо передбачені) балів.

Після оцінювання відповідей здобувача на екзамені (виконання екзаменаційної роботи) підсумовуються стартові бали та бали за екзамен, зводяться до рейтингової оцінки та переводяться до оцінок за академічною шкалою.

Форму проведення семестрового екзамену (усний, письмовий, комп'ютерне тестування тощо) визначають за навчальним планом.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива максимальна оцінка виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
3	3	2	1	0

Форми контролю самостійної роботи:

поточний контроль на основі виконання практичних або лабораторних робіт;

поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення, доповіді тощо (на практичних або семінарських заняттях);

індивідуальний або колективний проект, передбачений навчальною програмою з дисципліни або окремих модулів, що потребують формування практичних навичок і умінь студентів;

вирішення ситуативних завдань;

конспект, виконаний з теми, що вивчалася самостійно;

тестування, виконання письмової контрольної роботи.

При розробленні критеріїв системи оцінювання якості навчання необхідно враховуються три основні компоненти:

рівень знань (глибина і міцність знань; рівень мислення; уміння систематизувати знання по окремих темах; уміння складати розгорнутий план відповіді; давати точні формулювання; правильно користуватися поняттєвим апаратом; культура відповіді (грамотність, логічність і послідовність викладу); навички і прийоми виконання практичних завдань);

навички самостійної роботи (уміння пошуку необхідної літератури; орієнтація в потоці інформації щодо обраної спеціальності; навички ведення записів (складання простого і розгорнутого плану, конспекту, реферату, виступу, а також навички науково-пошукової роботи));

уміння застосовувати знання на практиці (реалізація на практичних, семінарських заняттях; виконання індивідуальних завдань під час проходження практики).

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--	---

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Теорія та практика психотренінгу» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Теорія та практика психотренінгу» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Андрушко Я.С. Основи психологічного тренінгу та психокорекція. Львів. Вид-во Львів. політехніки, 2021. 236с.
2. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Технологія проведення тренінгів: [метод. посіб.]. Львів : СПОЛОМ, 2021. 280 с.
3. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів: [метод. посіб.]. Львів : СПОЛОМ, 2021. 224 с.
4. Особистісно-професійне зростання: психологічні тренінги: навчально-методичний посібник. за ред. Проф. Л.В. Долинської, проф. О. В. Тьємрук. 3-тє видання. Київ. Каравела, 2023. 560с.
5. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Сучасні тренінгові технології розвитку особистості в освіті. Київ. 2022. 184 с.

Додаткова

1. Дідик Н.М. Тренінг особистісного зростання: навчальний посібник / уклад. Н.М. Дідик. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. 106 с.
2. Лефтеров В.О., Форманюк Ю.В., Третьякова Т.М. Теорія і практика психологічного тренінгу: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Одеса: Фенікс, 2021. 44 с.
3. Карамушка Л. М. Психологічні тренінги для підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій (реалізація технологічного підходу) : Навч. посібник. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 144 с.
4. Кокун О. М., Мороз В. М., Пішко І. О., Лозінська Н. С. Теорія і практика управління страхом в умовах бойових дій : метод. Посібник. Київ-Одеса : Фенікс, 2022. 88 с
5. Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Олійник В.О., Хоружий С.М., Ларіонов С.О., Сириця М.В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологами : метод. посіб. Київ: 7БЦ, 2023. 175 с.
6. Овчаренко О.В. Психологічний тренінг як форма підвищення кваліфікації освітян. Посібник КНЗ «ЧОПОПП ЧОР» Черкаси. 2021. 45с
7. Практична психологія: Введення у професію. Навч. пос. 3-тє вид., доповнене. Рек. МОНУ Приходько Ю.О. Київ. Каравела, 2023. 260 с.
8. Психологічна готовність педагогів до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами: соціально-психологічний тренінг: навч.-метод. посіб. Під ред. М. Г. Буйняк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2021. 115 с.
9. Станішевська В. І. Основи психотренінгу. Навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві». 2023. 152 с.
10. Стельмах О.В. Основи психокорекції : конспект лекцій. Львів : ЛДУ БЖД, 2023. 120 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Репозитарій МАУП. Електронна бібліотека URL: <http://library.iapm.edu.ua/library.htm>
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу: nbuv.gov.ua
3. Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Режим доступу: psychology-naes-ua.institute